

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 10. SIBIIŪ, 15 OCTOBRE 1895. Anulŭ XXVI.

CĂSĂTORIA CIVILĂ ȘI CULTURA POPORULUI NOSTRU.

Cu ziua de 19 Septembrie (1 Octobre) a. c. s'aŭ pusŭ în lucrare în patria nŃstră legile așă numite politico-bisericescŭ, privitoare la căsătoria civilă, la matriculele de statŭ și la crescerea copiilorŭ din căsătorii mixte, — legi, cari pentru însemnătatea cea mare, ce aŭ pentru viața practică a popórelorŭ, facŭ memorabilă acéstă și în istoria vieței nŃstre publice.

Încătŭ aceste legi privescŭ politica, ele cadŭ afară de sfera societățilorŭ literare și culturale, cărorŭ aparține și Asociațiunea nŃstră; ba statutele Asociațiunei nŃstre eschidŭ din adunările ei, prin urmare și din organulŭ ei de publicitate cestiunile politice și religióse, încăt privescŭ prezentulŭ.

Dar aceste legi atingŭ fórte de aprópe și *viața culturală* a popórelorŭ patriei nŃstre, și din acestŭ punctŭ de vedere putem și noi a ne ocupa de ele, ba suntem chiarŭ datorŭ a o face acéstă; căci progresulŭ și bunăstarea culturală este una din primele cerințe și condițiuni ale fericirei unui poporŭ.

Unŭ factorŭ principalŭ alŭ culturei poporului nostru a fostŭ fără îndoială sute de ani *biserica* lui străbună, și numai în seculiŭ din urmă s'a alăturatŭ lângă ea și *scóla*; și reprezentanții acestorŭ dóue instituțiuni culturale aŭ fostŭ la noi și la tóte popórele patriei nŃstre purtătorii culturei popórelorŭ lorŭ. Prin acéstă preoțiimea și învățătorimea diferitelorŭ popóre aŭ devenitŭ autorități culturale, și inteli-

gînța bisericescă și lumescă a popórelorú patriei nóstre a creatú surescénța sa parte mare, póte cea mai mare, din șirurile preoțimeí.

De aceea aceste proiecte de legi, îndată ce s'aú ivit, aú fostú privite din partea naționalităților din patriá, afará de una, ca aparițiunii îndreptate contra vieței spirituale și în specialú contra culturai lorú; și númeroase adunări poporale din tóte părțile s'aú declaratú contra lorú și aú protestatú contra creárei lorú. Și în deplin acord cu popórele lorú, arhierieí români, consistoriile și sínódele bisericesci aú luatú poziție față cu periculósele porniri, cari tind a centralisa tótá puterea în mâna statului, a nimici séu celú puținú a restringe cât mai multú autonomia bisericilorú, scólelorú și a tuturorú instituțiunilorú culturale.

Dar pe lângá tóte aceste lupte proiectele în cestiune, cu maioritáți de câte unú séu doue voturi, aú devenitú legi și cu grábnicia febrilá s'aú introdusú la 1 Octobree n. cásatoria civilá, matriculele de statú și normele pentru prunciú náscuți din cásatorií mixte.

Bisericile aú luatú tóte mészurile de lipsá legale, a conserva din autonomia bisericescă cât a fostú cu putință; congresele, sínódele, organele bisericesci tóte aú dispusú cele de lipsá, ca legile acestea cu efectele lorú stricácioase sé fiá íntimpinate cu precauțiunea și reserva cuvenitá. Și în adevérú fórte de lipsá aú fostú aceste mészuri, cáci îndată dupá íntroducere ácelorú legi, nedorite și necerute de nimeni, s'a véđutú ínfluínța lorú cea contrará mulțumirei și conviețuirii armonice a popórelorú patriei nóstre.

Rémáne dar, ca organele bisericesci și scolare, și preste totú ínteligínța poporului nostru sé-lú ferescá pre acesta de pericululú ce 'lú amenínță și sé salveze cu scumpétate simțemintele lui religióse, naționale și culturale, garanțiile cele nedispensabile ale esistenței lui ca individualitate consciá de demnitatea și chiámarea sa.

Z. Boiu.

CARE ESTE FEMEEA CEA MAI FRUMÓSĂ?

(Disertațiune ținută la 15/27 Augustū 1895 la adunarea generală a Asociațiunei transilvane la Blajū, de Ioanū Popescu din Cohalm, astăđi în România).

„Nu este bine să fiă omul singurū, să-ī facem lui ajutoriū“ ȓice S. *Scriptură*.

„Bărbatulū sēmēnă sēmēnța în agru, femeea pune aluatulū și cōce pānea: pe bărbatū flū așteptă lucrurile cele din afară de casă, ear purtarea grijei acasă este datoria femeei“, ȓice S. *Ioanū Chrisostom*.

„Dulce-ī de a ȓice cānd inima jelesce:

Am o ființă 'n lume, ce sciu cā me iubesc“

ȓice poetulū *Alecsandri*.

Onorată adunare!

Preoȓii aū obiceiū, ca înaintea orī cārei cuvēntări sēu predice, ce ȓinū poporulū în sērbători orī și la alte ocașiuni, sē pună unū motto ore care, fiă din biblie, fiă din evanghelia acelei sērbători, sēu din sântiī pārinȓi ai creștinismulū.

Unī începū cuvēntulū lorū nu numai cu unū motto, ci chiarū și cu doi și trei. Acestū obiceiū de a începe o predică saū o cuvēntare cātră unū publicū ore-care flū aū chiarū și laicii într'o mēsură mai mică firesce decāt preoȓii, și nu trebuie sē fiă cineva așa inteligentū, ca dintr'unū motto, o citațiune, o macsimă sēu unū proverbū ore-care sē înȓelēgă despre ce are sē vorbescă cuvēntatoriulū!

Sunt decī sigurū, cā eū, care astăđi am pusū înaintea disertațiunei mele o citațiune din S. *Scriptură*, alta din S. *Ioanū gură de aurū* și alta dintr'unū scriitoriū profanū, poetulū *Alecsandri*, adecă trei de odată, sum sigurū, ȓicū, cā onorata și culta acēstă adunare romānescă scie despre ce voescū sē vorbescū; scie cā am sē vorbescū despre misiunea femeei în genere, dar și despre rolulū femeei romāne în specie!

Este adevēratū, cā disertațiunea acēsta a mea a fostū anunțată onoratulū comitetū sub titlulū întrebatoriū: „Care este femeea cea mai frumósă“? Și acum din citațiunile și din precuvēntarea mea reese, cā voiū vorbi despre misiunea femeei!

Este însă óre-care legătură între aceste doué vorbe, și pare că nu poți vorbi de una fără a aminti de cealaltă, adecă despre chemarea femeii, fără a spune și de frumseța ei și viceversă.

Ba trebuie să amintescú și acelú adevérú, că pare că aveam și am și acum o temere óre-care, de a pune ca titlu disertațiunei mele titluri ca acestea „Rolulú femeii“, „Misiunea femeii în lume“ „Chemarea femeii române“ etc. etc. ; pentru că sub aceste titluri s'a scrisú și disertatú de atâtea ori, în cât nu mai aú atracțiune, și mai cu sémă când ne aducem aminte, că aprópe toți oratorii și scriitorii aú bătutú același drum, pe care l'a deschisú curentulú de ordine „Emanciparea femeii“ !

Cu tóte acestea, nu am voitú prin titlulú, ce am datú disertațiunei mele, să ducú în rătăcire buna voință a acestuí onoratú și cultú auditoriú, pentru că dacá pe cale mai largă voiú cuvênta despre misiunea femeii în societate, despre educațiunea și instrucțiua feminină, despre emancipare și diferitele sisteme séu mai bine aplicațiunii, cu cari se facú cásătorii nóstre, promitú însă că voiú răspunde și la întrebarea „care este femeea cea mai frumósă“, pe carea am pus'ó ca titlu disertațiunei mele. Ba voiú spune și mai multú, voiú spune, cum póte deveni o femeie frumósă și cum póte sê-și pèstreze frumseța ei în tótá viéta, transmitêndu-o și ficielorú sale, ba și mai multú, voiú areta mijlócele — séu dacá voiți și nu veți ríde — doctoria, ce trebuie prescrisă fetelorú, ca nici una se nu rêmână nemáritată !

Onoratá și cultá adunare românescá !

Ce este femeea ?

Înnainte de a intra în largulú desvoltárei temeii mele, me întreb : ce este femeea ?

Décá vom lua în mână cu deosebire cárțile poetilorú, vom vedea că o parte mare din aceștia spunú, nici mai multú nici mai puținú de cât că femeea este unú deú, unú idealú, unú ângerú, unú cheruvimú ; alții din contrá,

spună că femeea este ună demonă, ună diavolă, ună luciferă și alte asemenea nume, cu cari botezămă ființele infernului!

Se întâmplă adese ori și faptulă, că unulă și același poetă numesce pe femeie când deă, când ființă infernală, de unde urmază că fiă-care din acești poeți seă fiă și alții prosatori, aă scrisă despre femeii și le-aă calificată după împregiurările momentului, plăcută seă neplăcută, în contactulă ce aă avută cu ele!

Aă scrisă despre femeii o mulțime de scriitorii; de nici ună subiectă și de nici o sciință nu s'aă apucată ca seă scrie de odată mai mulți cărturarii, ca despre misiunea femeii în lume: psihologulă a scrisă psihologie, teologulă despre religiune și dogme, militariulă despre arta militară, pedagogulă, istoriculă, naturalistulă etc. fiă-care a scrisă despre sciință, arta și meseria ce reprezenta; dar toți aceștia: și psihologă și pedagogă și teologă și dintre militari și dintre inginerii și alții mulți încă, s'aă apucată seă scrie și despre femeie! Bine înțelesă că scrierile loră cam diferiaă după felulă loră de a judeca cu conclusiuni scose din sciință, ce reprezenta fiă-care, și — cum am ăisă mai înainte: după împregiurările momentului plăcută saă neplăcută în contactulă cu ele.

Dar nici unulă din aceștia nu aă pusă chestiunea pe adevăratulă terenă ală rațiunei și ală natureii.

Când și când ună pedagogă, ună teologă și căți-va și din alte brașe ale sciinței, aă discutată chestiunea mai aprópe de adevără, dar și aceștia au discutat'ó într'ună mod cum ași ăice prea academic și prea pe încungiură, nu într'ună mod mai populară, și pare-că fiă-căruia îi era frică se apuce — cum s'ar ăice — taurulă de corne; ear ceialalți scriitorii și oratorii din celelalte scoli, cari mai cu sémă debitaă pe tema emancipărei femeii, aă rătăcită în domeniulă fantasiei loră, și mai cu sémă când toți trimeteaă pe femeii seă iee esemple dela cutare și cutare împărătésă saă regină, din cutare și cutare țără dincóce ori dincolo de oceană, ca și când noi ar trebui ca

femeiloră năstre sē le dămă o astfelū de educațiune și prin urmare o astfelū de pozițiune în lume, ca se ajungă numai împărătese și regine, încungiurate numai de servi și porfiră!

Nici aceștia, cari trimitū pe femei se ia exemple de virtuți dela împărătese — decă se potū găsi aici virtuți — și cu atâtū mai puținū aceia, cari fac din femei āngerū și demonū, nu aū dreptate, — pentru-că femeea nu-ī nici deū nici demonū! —

Ce este dar femeea?

În tinerețele mele am cetitū unde-va seū am auzitū dela cine-va următorea istorie, pe carea pōte și din d-văstră care-va se o scie mai tectualū decât mine, și anume:

Unū împēratū seū unū rege ore-care contemplāndū odată natura și lucrurile ei, ar fi șisū: „Se pōte ca Dumne-deū sē fi făcutū tōte lucrurile și ființele sale cu unū ore-care scopū; eū însă nu înțelegū, cu ce scopū a făcutū Dumne-deū muscele și paianginii, căci aceste insecte nu numai că sunt supērătore, dar și grețose“. — Nu multū dupā aceea avēnd acestū împēratū rēbelū cu unū adversarū alū seū, fū învinsū de cātră acesta, ōstea lui împrașiată, ear elū ca se scape din mâna adversarului seū fugi într'o pădure mare, unde obositū de fugă se puse a se odichni ascunsū în tufele, cari aū fostū mai dese și în cari se credea mai sigurū și unde și adormi îndată.

Ōstea inimică îlū urmāria însă prin aceli codru, și pe cānd soldații cari cutrieraū loculū în acea direcțiune erau la o distanță mică de loculū unde împēratulū dormia ascunsū, o muscă se puse pe fața lui și-lū pișcă așa de tare, încātū împēratulū se tređi înspăimētatū, și deșteptū fiind auzi la ore-care mică depārtare zāngănitulū unorū arme și înțelese atuncī, că ostașii adversarului seū îlū urmārescū pentru a-lū prinde; se scōlă îndată și fuge mai departe și ajunge spre sēră la rīpele unei mari prāpastii, unde credea că s'ar putē ascunde și odichni peste nōpte, și dānd chiarū în acea rīpă de o întrare, probabilū locuită odata de ore-cari animale

selbatice, întră acolo, stând tótă nópteă în cea mai mare frică și tăcere.

Ostașii adversarului însé aũ căutatũ și preste nópte se dea de urma învinsului împěratũ, și des de diminěță căți-va din ei ajungũ și la prăpastia și la gura visuniei unde era ascunsũ, și chiarũ voiaũ se sondeze loculũ; dar pânza desă ce țesuse unũ paieginũ în acea nópte preste gura întrărei îi oprí de a mai cerceta, ȓicěndu-și că acěstă pânză le probéză că în acea pesceră nu póte se fiă nimenea întratũ din acea nópte, și plecară căutând mai departe prin aděncimile codrului. —

Așa dar, întâiũ musca prin pișcătura ei și acum paianginulũ prin pânza lui a scăpatũ pe |acestũ împěratũ de a căde prisionierũ în mânilé adversarului seũ, care probabilũ i-ar fi luatũ vieța, — și credũ că atunci își va fi adusũ aminte de critica nedrěptă, ce a făcutũ creatorului, pentru că a creatũ musca și paianginulũ, și că acuma salvatũ chiarũ de aceste insecte va fi esclamatũ ca odată împěratulũ și profetulũ Davidũ: „Marí sunt lucrurile tale Dómne, și tóte întrú înțelepciune le ai făcutũ“.

Eu nu voiũ se discutã aici, dacă tóte câte Dumneȓeũ a pusũ pe suprafața pământului, în aerũ, în apă seũ preceriũ, sunt făcute cu scopũ seũ fără scopũ, și nici voiũ cerceta, decă tóte lucrurile lui Dumneȓeũ sunt marí și făcute întrú înțelepciune, după cum afirmă profetulũ, acěsta o lasť pentru mine a fi unũ misteriũ ca multe alte, . . . la cari însé me închinũ; ci eu voidũ a tracta subiectulũ ce mi-am propusũ, me oprescũ unũ momentũ aici și reflectezũ: Așa dară decă până și unũ paianginũ care ne inspiră unũ desgustũ când îlũ vedem, și decă și o muscă despre care Schopenhauer ȓice „că e unũ simbolũ de nerușinare și de cutezanță nătângă, din causă că pe când tóte dobitócele ocolescũ pe omũ mai multũ ca pe orí și ce și deja de departe fugũ de děnsulũ, ea i se pune pe nasũ“; decă, ȓic, și aceste insecte nesuferibile potũ se fiă une-orí în stare seũ chiămate de acela, care

l-a dată vieță, ca se săvârșescă câte o asemenea faptă, ore ce putem dice atunci despre ființa cea cuvântătoare, care constitue jumătatea omenirei? despre acea ființă, pe carea acei scriitori cu caracteru schimbătoriu, odată înălțându-o o punu alătura cu Dumneșeu și cu maica Domnului, ear altă dată o coboră mai josu decât pe tôte ființele infernului!

Domnilorū și dómnelorū! Femeea nu este, cum dice aceștia, nici șeu, nici demonu!

Femeea nu pôte fi alt ceva decât ceea ce a lăsat'o Dumneșeu să fiă; și eată sentința creatorului: „Nu este bine se fiă omulū singurū, se-î facemū lui ajutoriū“. — Acesta este adevăratulū răspunsū la întrebarea, ce este femeea? Adecă femeea nu este alt ce-va decât unū ajutoriū alū omulū pe pământū, și orī cine ar veni acum să dea altă definițiune și alt rolū femeii pe pământū, comite o abatere, unū păcatū chiar în contra legilorū naturei! Și decă ómenii inteligenți și serioși aū scrisū și scriū încă și astăzi dându femeilorū asemenea calități și epitete, aceia aū eșitū din cerculū serioșității, orī prin faptulū că unii în fantasia lorū nemărginită și necunoscința adevărată a misiunei secului femininū și eclipsați cu totulū de grațiile și apucăturile seducătoare proprie acestui secul, aū alunecatū și aū devenitū captivați de femei, așa că ei în convingerea lorū și în scrierile lorū nu vėd de cât unū șeu, unū paradisū în femei; alții prin faptulū că aū unū temperamentū și dorințe stăpânite de erotismū, dominați de pasiunea de a tracta cu femeea ca cu unū obiectū de plăcere mereū schimbătoriu, aū interesulū a le ademini și smomi prin lingușiri; astfelū prin poezii, prin nuvele și alte scrieri orī discursuri se le înalțe până la ceriū; ca astfelii ei se devină agreeții lorū.

Alții apoi, cari sunt căsătoriți și aū fete, în iubirea lorū legitimă întru cât-va — ca copilele lorū se aibă o pozițiune în societate, în care se nu simtă greutățile legate de vieța casnică, iarășī nu vorbescū despre femei decât interesați în cauză, interesați se misce totulū, ca fetele lorū se nu lucreze,

se nu ostenescă pentru câștigarea pâinei de toate zilele, ci numai aducându-i-o bărbatul de a gata.

În urmă mai vină apoi aceia, cari prin faptul că ori ca tineri au fost înșelați în amorul lor, se u că căsătorindu-se au aflat atari soții, cari prin purtarea lor, prin vorba lor, se u și mai mult, prin viața lor destrăbălată și necredincioasă i-au adus la abrutisare și săturare de lume, încât bine înțeles că la ocaziuni când au vorbit și ei despre femeii nu au putut se le spună că sunt ângeri, decât cel mult ângeri căduți din ceriu.

Eu nu întrunesc nici una din aceste calități se u mai bine defecte ale acestor scriitori: nu am necesitatea se linguesc seculu feminin și se-lu preamăresc cu ipocrisie pentru ajungerea unu scopu nelealu și pôte chiar condamabilu; în fața unei femeii, cu apucături autoritare, a unei femeii cu temperamentu istericu, a unei femeii care nu scie nici a-și iubi bărbatul nici a se teme de el, ba pôte chiar în o pozițiune agresivă cu cuțitul în mână, — în fața unor asemenea femeii încă am sciutu se fiu calm, ca pentru asemenea ființe mărginite se nu condamnă totă societatea feminină.

Ași avé altcum motive și eu se me ia, când după unu când după alții din acești judecători, și mai alesu ca unulu, care în familia mea am mai multe fete decât feciori, ar trebui pôte se vorbesc chiar pentru unu orisonu mai dulce și strălucitoru în viața lor viitoare de căsnicie, se vorbesc și se secundez pe alții în propaganda lor pentru așa numita emancipare a femeii; dar nu pot face acêsta, căci eu din contră, chiar în faptul emancipării femeii așa cum înțelegu cei mai mulți acêsta emancipare, ved o cale greșită pentru viitorulu fetelor și femeilor și prin urmare alu societăței întregi! Și decă mai toți, cari au scris și vorbit în acêsta cestiune, au vorbit așa cum am arêtat mai înainte, apoi noi aceia cari am trăitu și trăim în legături casnice legale decă de ani, și mai cu sémă aceia, cari avem

copile, și ziua și noaptea ne pironim gândirea pentru viitorul lor; noi cari în viața casnică și familiară ducem pe umerii noștri și în mintea noastră greutățile și supărările împreunate în această viață; noi dar iară prin urmare trebuie să cunoștem mai bine a ne da seamă de realitatea lucrurilor vieții casnice, și de adevărata cale ce trebuie să ia educațiunea feminină, suntem dator să eșim și noi la lumină cu ideile noastre câștigate din practica lucrului, se ne punem față în față cu acei poeți sau nuvelisti, a căroră fantasie sboră în sfere prea înalte, unde nu vedem decât munți de aur în casnici cu blondele și brunetele lor, cu ochii mari, cu părul bălaiu, cu mâni de ceră, pe când noi aicea în atmosfera mai grosă și josă a pământului, întâlnim în căsnicie mai toți numai stânci de necesari.

Se stăm de vorbă chiar și cu acei filosofi dintre păreți, cu așa numiții Stubengelehrte, și se le spunem tuturor că „de nobis sine nobis“, că fără respectarea maximei iuridice „audiatur et altera pars“, nu ne plecăm judecării lor; se le spunem, că „socotela de acasă nu se potrivește cu cea din târg“ și că nu pe fantasiile lor se upe pe teoriile lor utopice se poate clădi o educațiune și instrucțiune feminină viitoare, ci că acesta se poate face numai pe bazele rațiunii, ale vieții practice, decretate chiar dela începutul omenirii de creatoriul ei!

(Va urma.)

PENTRU CLARIFICARE.

„Unirea“, foia bisericească-politică din Blaj, în numărul său 41 dela 12 Octobre a. c. în articolul prim intitulat „Scandalul dela Asociațiune“, între alte obiecțiuni făcute față de alegerea d-șorei Eugenia Iovescu de învățătoare la școla civilă de fete a Asociațiunei, îndeplinite în ședința comitetului dela 24 Septembrie a. c., cu care obiecțiuni și cu forma lor nu află locul potrivit a me ocupa aici, — pune și următoarele întrebări:

1. „De ce ați convocat pentru alegerea de profesoră ședința estra-ordinară, când și așa numai 6 zile ve despărțiau de cea ordinară?“

2. De ce ați convocată ședința estra-ordinară atunci, când sciați că dl. Iosif St. Șuluțiu era împedat să veni la ședință pentru morbo, iar dl. Dr. Cornel Diaconovich era dus la inaugurarea podului dela Cerna-Voda?

3. De ce nu l-ați avisat despre ținerea ședinței estra-ordinare pe președintele Asociațiunei?“

Și totu numita fôie dă la acelea întrebări și un răspuns plin de suspiciune la adresa comitetului și în deosebi la adresa mea, care în calitate de vice-președinte am convocată aceea ședință; — deci me simt îndatorat spre clarificarea onorațiilor membri ai Asociațiunei și a întregului public român a răspunde eu la întrebările puse spre a se vedea că răspunsul dat la acele întrebări de însași fôia „Unirea“ este necorect și netemeinic; pentru-că:

ad 1. necesitatea unei ședințe estra-ordinare a fost indicată încă din ședința anterioară a comitetului dela 5 Septembrie, în care la publicarea concursului nou pentru postul de învățătoriu (învătătoare) s'a pus termină numai de 15 zile anume până în 20 Septembrie și nu 30 zile, cum de regulă s'a obicinuit a se pune la atari concurse.

Deci eu am lucrat cu bună credință după intențiunea on. Comitetu, conchiemând ședința estra-ordinară, și așa fi eludat acele intențiuni, cari erau a întregi cât mai curând postul învățătorescu, fiind anul scolar început, decă așa fi amânată resolvirea obiectului acestuia pe ședința ordinară, până la care nu șese, ci *dece zile* era diferența. Nică că a excepționată se observată cineva în ședință dintre membri on. Comitetu contra ținerei ședinței *estra-ordinare*, cu atât mai puțin, cu cât și ședința dela 17 Augustu, în care d-șora Iovescu a fost pentru întâia oară aleasă de învățătoare, a fost *estra-ordinară*.

ad 2. Nu am avut scire, că dnii Iosif St. Șuluțiu și Dr. Cornel Diaconovich sunt împedcați a participa la ședință, pentru că casurile de atari împedcări nu se insinuă mai înainte la presidiu din partea celor împedcați, ci de regulă numai în ședință află și presidiul că unul se altu este împedcat a participa la ședință și de astădată nu am putut afla nică pe altă cale despre numiții domni, că sunt reținuți dela ședință și pentru împregiurarea, că în zilele premergătoare ședinței și eu am absentat din Sibiu, —

afându-me la Cluj în deputațiunea clerului pentru prezentare înaintea Maiestății. Dar chiar să fi avut cunoscință, că dnl Șuluțiu și Diaconovich nu pot participa la ședință, absentarea dloru nici după pracsă de până acum, nici după regulamentu nu o puteam privi de pedecă la ținerea ședinței, decă s'aũ aflatu de față la ședință numărul recerutu de membrii, — afară dora decă ar fi fost descoperite la presidiu din vre-o parte anumite dorințe de a se amana ținerea ședinței.

ad 3. Deși după o pracsă vechie de sub fericitii președinți Timoteiu Cipariu și Iacob Bologa ședințele comitetului se ținea de regulă sub conducerea vice-președintelui fără a se avisa din cas în cas președintele, care încă avea locuința în Blaj, totuși eu fără se fi știutu, cum este dorința domnului președinte actualu al Asociațiunei în privința acesta, în pracsă am ținutu lucru de cuviniță și chiar necesaru a avisa din cas în cas pe dl președinte despre ținerea ședințelor, și în casulu de față încă am scris în cunoștințarea cu indicarea obiectelor de pertractat în ședința dela 24 Septembrie. Ce sorte a avut aceea invitare, pentru ce nu a ajunsu la destinulu ei, eu nu pot da sémă.

Am doritu și până acum, și acum după regretabilu incidentu dorescu și mai multu, ca să se reguleze, de comitetu prin concludu, cum are să se facă în cunoștințarea dlui președinte despre ținerea ședințelor și care lucrări, voesce a și-le reserva.

Din deslușirile acestea sperez, că fã-care om nepreocupatũ se va puté convinge, că procedura mea în cauza subversantã a fostu corectã și legalã și că insinuațiunile de a fi fostu condusu de interese particulare, confesionale, nu sunt justificate nici prin activitatea mea din trecutũ pentru Asociațiune, nici prin casulu subversantũ, și din parte-mi potũ numai regreta că, alegerea unei învătăore pentru scõla civilã de fete a Asociațiunei a pututu provoca atãta superare și amãraçiune între frați.

Sibiũ, în 18 Octobru, 1895.

Dr. Ilarionu Pușcariu,
vice-președintele Asociațiunei.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Podul preste Dunăre dela Cernavoda-Fetesci s'a inaugurat cu mare solemnitate la 14/26 Septembrie a. c. Acela este o operă grandioasă și din toate punctele de vedere de mare însemnătate pentru România. Sublimă este cu deosebire cuvântul regelui Carol, care constată progresele cele mari ale țerei și-i deschide o măreță perspectivă de fericire și mărire în viitoriu.

„*Masa studenților*”, fundată prin banca „Albina”, s'a inaugurat la 1/13 Octombrie într'o sală din edificiul băncei, și întrégă instituțiunea va fi condusă de femeile române din Sibiiu, cari cu deosebită amabilitate au primit sarcina, de a veghia pe rând la bucătăria și a împărți bucatele. La inaugurarea mesei au asistat un public numeros român; după actul religios al sfințirii apei au urmat două discursuri de mulțemită către binefăcătorii și de sfătuirii părintesci către tinerii beneficiați. Constatăm cu plăcere bunul confort, de carele se pot bucura de astădată 50 de studenți, și poftim din inimă, ca cât mai curând să se potă spori numărul participanților, deore-ce au petiționat 94 de elevi, nu au putut fi primiți însă deocamdată decât 50. Vom reveni asupra acestui fapt îm bucurătoriu.

BIBLIOGRAFIA.

Merceologia și Technologia pentru scólele comerciale și profesorale și studiu privat, de prof. *Arseniú Vlaicu*, în Brașov. Tipariul tipografiei archidieceșane din Sibiiu, 1895. Scrierea cuprinde 895 pagine, după prefață și noțiuni generale, tractarea mărfurilor din regnul vegetal, din regnul animal și din regnul mineral; ea plinesce un mare gol în literatura noastră română în general și în special pe terenul cărților școlare. Ea se află de vânzare în librăria N. I. Ciurcu în Brașov și în librăria archidieceșană din Sibiiu. Prețulu 5 fl.

A treia carte de cetire pentru copiii și copilele din anul al 3-lea și al 4-lea de scólă, întocmită de mai mulți prietini ai scólei. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu. Brașov, 1895. Prețulu 65 cr.

Balade poporale. Din gura poporului bănațean culese de G. Cătană, învățătoriu. Brașov, librăria Ciurcu, 1895. Prețulu 30 cr.

Rațiociniul Asociațiunii transilvane pentru literat.

Venite :

I. Fondul general.

	fl.	cr.
Saldul cassei din anul 1893	3503.	04
Taxe și prenumerațiuni	4150.—	
Chirii și arândă	1129.	16
Interese după efecte publice :		
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt.	12	fl. — cr.
b) 1 acțiune „Albina“	15	„ — „
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16	„ — „
d) 1 obligaț. szatmár - nagybányai vasuttárs.	—	„ — „
e) 1 acțiune „Economulă“	4	„ — „
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—	„ — „
g) 2 acțiuni „Mureșana“	10	„ — „
h) 1 acțiune „Sebeșana“	4	„ — „
i) 1 acțiune „Silvania“	4	„ — „
k) 2 acțiuni „Someșana“	—	„ — „
l) 3 obligațiuni de stat din a. 1860	12	„ — „
m) 1 oblig. de stat din a. 1860	4	„ 20 „
n) 1 obl. de stat despăgub. pământ.	4	„ — „
o) 75 obligațiuni „Transilvania“	405	„ — „
p) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpézt.“	53	„ — „
q) 6 oblig. rentă amortibilă rom.	736	„ — „
r) 11 obligaț. I. soc. cred. fonc. r. București	1343	„ 75 „
s) 10 scrisuri fonc. „Albina“ à 500 fl. 5%	125	„ — „
t) 4 scrisuri fonciare „Albina“ à 1000 fl. cu 5%	150	„ — „
	<u>2897.</u>	<u>95</u>
Interese după depuneri		175.63
Taxe de administrare		233.42
Hârtii de valoare sortite		300.—
Venite extraordinare		2808.06
Suma		<u>15197.26</u>

II. Fundațiunea anonimă Brașov.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	41.15
Interese după efecte	25.—
Interese după depuneri	2.04
Suma	<u>68.19</u>

rom. și cultura poporului rom. pentru anul 1894.

Spese:**I. Fondul general.**

	fl.	cr.
Secretariului I.	400.—	
Secretariului II.	267.56	
Cassariului	200.—	
Bibliotecarului	120.—	
Cancelistului	300.—	
Servitoriului	180.—	
Spese de cancelăriă, luminată, încălzită	220.41	
Dotățiunea bibliotecii	50.95	
Tipariul fôiei „Transilvania“	814.81	
Conservarea și asigurarea edificiilor	144.81	
Contribuțiune și echivalente	414.08	
La fondul de rezervă	600.—	
La fondul de pensie învățătoresc	48.—	
Stipendiul pentru sucrescența didactică	500.—	
Unu stipendiul la meseria de lemnărit	50.—	
Stipendii elevilor din internatul școlii	640 —	
Stipendiul Mezei	30.—	
Subvențiune școlii civile de fete	2288.—	
Spese extraordinare	1512.83	
Saldul cassei în 31 Decembre 1894	6415.81	

Suma . 15197.26

II. Fundațiunea anonimă Brașov.

Transpuși în fondul general 68.19

Suma . 68.19

Venite :

	fl.	cr.
III. Fondulŭ Georgiŭ Bariŭiŭ.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	2061.61	
Oferte benevole	1216.93	
Interese după efecte	2.50	
Interese după depunerŭ	130.12	
	<hr/>	
	3411.16	

IV. Fundaŭiunea Baŭota.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	168.41	
Interese după efecte	25.—	
Interese după depunerŭ	7.76	
	<hr/>	
Suma	201.17	

V. Fundaŭiunea Cipariŭ.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	135.51	
Interese după efecte	20.—	
Interese după depunerŭ	6.43	
	<hr/>	
Suma	161.94	

VI. Fundaŭiunea Conŭiuană.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	361.04	
Interese după efecte	25.—	
Interese după depunerŭ	13.58	
	<hr/>	
Suma	399.62	

VII. Fundaŭiunea Dobăca.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893.	260.18	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depunerŭ	12.50	
	<hr/>	
Suma	322.86	

VIII. Fundaŭiunea G. B. V.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	497.73	
Interese după efecte	220.—	
Interese după depunerŭ	29.55	
	<hr/>	
Suma	747.28	

IX. Fundaŭiunea Galliană.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	42.02	
Scrisŭ fonciarŭ sortitŭ	100.—	
Interese după efecte	78.—	
Interese după depunerŭ	6.90	
	<hr/>	
Suma	226.92	

Spese :**III. Fondulă Georgiă Baritiu.**

	fl. cr.
Tacsa de administrare	33.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	3378.16

Suma 3411.16

IV. Fundatiunea Basota.

Ună stipendiū	20.—
Tacsa de administrare	7.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	174.17

Suma 201.17

V. Fundatiunea Cipariu.

Intregirea competinței la fondulă generalū 1892/3	2.75
Competința fonduluiă generalū	12.67
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	146.52

Suma 161.94

VI. Fundatiunea Contiuană.

Transpuși la fondulă generalū	399.62
---	--------

Suma 399.62

VII. Fundatiunea Dobăca.

Ună stipendiū	25.—
Tacsa de administrare	13.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	284.68

Suma 322.68

VIII. Fundatiunea G. B. V.

Tacsa de administrare	45.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	702.28

Suma 747.28

IX. Fundatiunea Galliană.

Ună stipendiū	30.—
Tacsa de administrare	17.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	179.92

Suma 226.92

Venite:**X. Depositul Hangea.**

	fl.	cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	58.06	
Interese după depuneri	2.14	
Suma	60.20	

XI. Fundațiunea Marinoviciu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	370.20	
Interese după efecte	117.—	
Interese după depuneri	18.17	
Suma	505.37	

XII. Fundațiunea Moga.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	288.45	
Interese după efecte	43.20	
Interese după depuneri	14.42	
Suma	346.07	

XIII. Depositul Mureșanu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	502.60	
Interese după efecte	125.—	
Interese după depuneri	26.84	
Suma	654.44	

XIV. Depositul Olteană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	1142.02	
Interese după depuneri	51.95	
Suma	1193.02	

XV. Fundațiunea Pop-Maioră.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	107.96	
Scrisă fonciară sortită	100.—	
Interese după efecte	78.—	
Interese după depuneri	10.35	
Suma	296.31	

XVI. Fundațiunea Riureană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	392.07	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depuneri	18.51	
Suma	460.58	

Spese :

X. Depositul Hangea.		fl. cr.
Reuniunii meseriaşilor în Braşov	.	60.—
Portul postal	.	—20
	Suma	60.20
XI. Fundaţiunea Marinoviciu.		
Unu stipendiū	.	75.—
Tacsa de administrare	.	29.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894.	.	401.37
	Suma	505.37
XII. Fundaţiunea Moga.		
Tacsa de administrare	.	11.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	335.07
	Suma	346.07
XIII. Depositulū Mureşianū.		
Tacsa de administrare	.	31.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	623.44
	Suma	654.44
XIV. Depositulū Olteanū.		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	1193.98
	Suma	1193.98
XV. Fundaţiunea Popū-Maiorū.		
Tacsa de administrare	.	18.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	278.31
	Suma	296.31
XVI. Fundaţiunea Riureanū.		
Unu stipendiū	.	40.—
Tacsa de administrare	.	14.—
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	.	406.58
	Suma	460.58

Venite :**XVII. Fondul de rezervă**

	fl.	cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	763.82	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depuneri	36.31	
Dela fondul general	600.—	
	<hr/>	
Suma	1450.13	

XVIII. Fundațiunea Țiție.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	77.47
Interese după efecte	25.—
Interese după depuneri	3.43
	<hr/>
Suma	105.89

XIX. Fundațiunea Tofaleană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	263.51
Interese după efecte	100.—
Interese după depuneri	11.66
	<hr/>
Suma	375.17

Sibii, 31 Decembre 1894.

Revădută și aprobată în ședința

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Spese:**XVII. Fondul de rezervă.**

fl. cr.

Saldulă cassei la 31 Decembre 1894 1450.13

Suma 1450.13

XXIII. Fundațiunea Țiție.

Transpuși în fondulă generală 105.80

Suma 105.80

XIX: Fundațiunea Tofaleană.

Transpuși în fondulă generală 375.17

Suma 375.17

Lèontinū Simonescu m. p.,
cassariū.Ioanū Crețu m. p.,
controlorū.*comitetulū, finută în 8 Augustū 1895.*Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariū.

**Inventariul Asociației transilvane pentru literatura
română și cultura poporului român pentru anul 1894.**

I. Fondul general.

A) Realități:

a) Casa din Sibiu	41917.45
b) Edificiul școlii de fete	63826.45
c) Realitatea din Vidra	300.—

B) Numerariu: Saldul casei 6415.81

C) Efecte:

4 „Abrudbányai takarékpénztár“, acțiuni	200.—
1 „Albina“, acțiune	100.—
14 „Albina“ scrisuri fonciare 10 à 500, 4 à 1000	9000.—
4 „Arieșana“, acțiuni	200.—
1 „Economul“, acțiune	50.—
1 „Gesellschaftshaus“ acțiune	100.—
2 „Muresana“ acțiuni	100.—
1 „Sebeșana“ acțiune	50.—
1 „Silvania“ acțiune	50.—
2 „Someșana“ acțiuni	200.—
1 „Szatmár-nagybányai vasuttárs.“ acțiune	100.—
3 Obligațiuni de stat din anul 1860	300.—
1 Obligațiune de stat din anul 1868	100.—
1 Obligațiune de stat desărcin. pământului	100.—
72 Obligațiuni: Banca de asig. „Transilvania“	7200.—
4 Vajda-hunyádi takarékpénztár, acțiuni	200.—
6 Renta amortibilă română lei 30000	
11 Societatea de cred. fonc. română din București „ 55000	

D) Pretensiuni de chiriă restantă 108.36

E) Mobilii 910.57

Suma lei 85000, fl. 131528.64

II. Fondul G. Barițiu.

1 „Iulia“ acțiune	50.—
Saldul casei	3378.—
Suma	3428.—

III. Fundațiunea Bașota.

1 „Albina“ scrisu fonciar	500.—
Saldul casei	174.17
Suma	674.17

IV. Fundațiunea Cipariu.

1 Obligațiune de stat din 1890	500.—
Saldulŭ casei	146.52
Suma	646.52

V. Fundațiunea Dobâca.

2 „Albina“ scris. fonc.	1000.—
Saldulŭ casei	284.68
Suma	1284.68

VI. Fundațiunea G. B. V.

3 „Albina“ acțiuni	300.—
4 „Albina“ scris. fonc. 1 à 500, 3 à 1000	3500.—
Saldulŭ casei	702.28
Suma	4502.28

VII. Fundațiunea Galliană.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ casei	179.92
Suma	1679.92

VIII. Fundațiunea Marinoviciu.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ casei	401.37
Suma	2901.37

IX. Fundațiunea Moga.

8 „Transilvania“ obligațiuni	800.—
Saldulŭ casei	335.07
Suma	1135.07

X. Depositulŭ Mureșanŭ.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ casei	623.44
Suma	3123.44

XI. Depositulŭ Olteanŭ.

Saldulŭ casei	1193.98
Suma	1193.98

XII. Fundațiunea Pop-Maiorŭ.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ casei	278.31
Suma	1778.31

XIII. Fundațiunea Riureană.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	406.57
	<hr/>
Suma	1406.58

XIV. Fondulă de rezervă.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	1450.13
	<hr/>
Suma	2450.13

Tóte fondurile la olaltă fi. 157.733.18

Lei 85000.—

Sibiiă, 31 Decembre 1894.

Oficiulă de cassă ală Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariă.

Ioană Crețu m. p.,
controloră.

*Revădită și aprobată în ședința comitetului, ținută în
8 Augustă 1895.*

Dr. Harionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariă II.

BUDGETULŪ

Asociațiunei transilvane pentru literatura română
și cultura poporului românŪ

pe anulŪ 1896.

Budgetă pe

Venite:

I. Fondulă generală.

		fl.	cr.
Tacse dela membri și prenumerațiuni		3000.—	
Chirii și arândă		1050.—	
Interese după efecte :			
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt	12.—		
b) 2 acțiuni „Albina“	20.—		
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16.—		
d) 1 oblig. szatmár-nagyb. vasuttárs.	—.—		
e) 1 acțiune „Economulă“	4.—		
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—.—		
g) 2 acțiuni „Mureșana“	9.—		
h) 1 acțiune „Silvania“	4.—		
i) 1 acțiune „Sebeșana“	4.—		
k) 72 obligațiuni „Transilvania“	388.80		
l) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpénzt.“	60.—		
m) 3 obligațiuni de stată din anulă 1860	12.—		
n) 1 obligațiune de stată din anulă 1868	4.—		
o) 1 obl. de stată despăgubirea pământ	4.—		
p) 6 obligațiuni rentă amortibilă à 5000 lei	700.—		
q) 11 obligațiuni I. soc. cred. fonc. r. București à 5000 lei	1300.—		
r) 4 scris. fonc. „Albina“ à 1000 fl. 5%	200.—		
s) 10 scris. fonc. „Albina“ à fl. cu 5%	250.—	2987.80	
Interese după depuneră		150.—	
Tacse de administrare		240.—	
Venite extraordinare		1000.—	
	Suma		8427.80

II. Fondulă Georgiă Barițiă.

Interese după efecte	6.—	
Interese după depuneră	160.—	
Dotățiune dela fon. gen.	1000.—	
	Suma	1166.—

III. Fundațiunea Bașota.

1 scris. fonciară „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
Interese după depuneră	8.—	
	Suma	33.—

anul 1896.

Spese.

I. Fondul general.

	fl. cr.
Secretariului I. remunerațiune	400.—
Secretariului II. remunerațiune	300.—
Cassariului remunerațiune	200.—
Bibliotecariului remunerațiune	120.—
Cancelistului remunerațiune	300.—
Servitorului simbriă	180.—
Spese de cancelariă, luminată, încălzită	150.—
Dotățiunea bibliotecii	100.—
Tipariul foiei „Transilvania“	950.—
Conservarea edificiilor	100.—
Contribuțiune erarială și ecuivalente	400.—
Contribuiri la fondul de rezervă	600.—
Competința pentru fondul de pensie învățătoresc	48.—
Stipendiul pentru un candidat de învățătoriu	500.—
Stipendiul pentru un elev la meseria de lemnărit	100.—
Subvențiune școlii civile de fete	1736.69
Spese extraordinare	800.—
Dotățiune fond. G. Barițiu	1000.—

Suma . 7984.69

II. Fondul Georgiu Barițiu.

Pentru lucrări literare	1000.—
Tacsă de administrare	34.—

Suma . 1034.—

III. Fundațiunea Bașota.

Unu stipendiū	20.—
Tacsă de administrare	7.—

Suma . 27.—

Venite.**IV. Fundațiunea Cipariu.**

	fl.	cr.
1 obligațiune de statū din anulū 1860 de 500 fl.	20.—	
Interese după depunerī	—.—	
Suma	20.—	

V. Fundațiunea Dobâca.

2 scrisurī fonciare „Albina“ à 500 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depunerī	13.—	
Suma	63.—	

VI. Fundațiunea G. B. V.

6 acțiuni „Albina“ de 500 fl. cu 5%	60.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
3 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	150.—	
Interese după depunerī	30.—	
Suma	265.—	

VII. Fundațiunea Galliană.

1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depunerī	8.—	
Suma	83.—	

VIII. Fundațiunea Marinoviciu.

1 obligațiune de statū din anulū 1868 de 1000 fl.	42.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depunerī	18.—	
Suma	135.—	

IX. Fundațiunea Moga.

8 obligațiuni „Transilvania“	43.20	
Interese după depunerī	15.—	
Suma	58.20	

X. Depositulū Mureșanū.

1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
2 scrisurī fonc. „Albina“ à 1000 fl. cu 4%	100.—	
Interese după depunerī	30.—	
Suma	155.—	

Spese.

	fl. cr.
IV. Fundațiunea Cipariu.	
Dotăriune fondului generalu	13.33
Dotăriune fondului de teatru	6.67
Suma	20.—
V. Fundațiunea Dobâca.	
Unu stipendiu	50.—
Tacsă de administrare	10.—
Suma	63.—
VI. Fundațiunea G. B. V.	
Tacsă de administrare	50.—
Suma	50.—
VII. Fundațiunea Galliană.	
Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	18.—
Suma	78.—
VIII. Fundațiunea Marinoviciu.	
Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	29.—
Suma	89.—
IX. Fundațiunea Moga.	
Tacsă de administrare	11.—
Suma	11.—
X. Depositulu Muresanu.	
Tacsă de administrare	32.—
Suma	32.—

Venite.**XI. Depozitul pentru legatele Olteană.**

fl. cr.

Interese după depuneră	53.—
Suma	53.—

XII. Fundațiunea Popă-Maioră.

1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—
Interese după depuneră	14.—
Suma	89.—

XIII Fundațiunea Riureană.

1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—
Interese după depuneră	19.—
Suma	69.—

XIV. Fondulă de rezervă.

1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. 5%	50.—
Dela fondulă generală	600.—
Interese după depuneră	66.—
Suma	716.—

Sibiiă, 1 Iulă 1895.

*Oficiulă de cassă ală Asociațiunei transilvane**Revăđută și aprobată în ședința*

Dr. Ilarionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Spese.

XI. Depozitul pentru legatele Olteană		fl. cr.
Depozitul pentru legatele „Olteană“		—.—
	Suma	—.—

XII. Fundațiunea Pop-Maioră.		
Tacsă de administrare		18.—
	Suma	18.—

XIII. Fundațiunea Riureană.		
Ună stipendiū		40.—
Tacsă de administrare		14.67
	Suma	54.67

XIV. Fondul de rezervă.		
Tacsă de administrare		—.—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Suma —.—

pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariū.

Ioană Crețu m. p.,
controlor substitutū.

comitetului, ținută în 8 Augustă 1895.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariū.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 375—1895.

Procesul verbal

din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 15 Augustu 1895.

Președinte: Ioan M. Moldovanu, președ. Asociațiunii.

Membrii prezenți: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș., I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. V. Bologna.

Nr. 115/283. Comisiunea constatătoare din d. n. Dr. Ilarion Pușcariu, I. V. Rusu și Parteni Cosma, emisă la 9 Novembre 1892, pentru reviziunea statutelor Asociațiunii, în necs cu concludul acestui comitetu din ședința dela 13 Iuniu a. c. prezintă cu datulu 4 Augustu c. noulu proiectu pentru modificarea statulelor și propune:

a) în §§. nemodificați din statutele vechi, să se introducă terminii și ortografia ce se folosesc astăzi, p. e. în locu de „adunantă” „adunare”, etc.

b) să se facă propunere la adunarea generală, ca în casul, când guvernul ar dificulta unele modificări, să fiă autorisat comitetul centralu a pertracta în sinul se observările guvernului și a le complana.

Luându-se la desbatere paragrafu de paragrafu pe basa raportulu comisiunei,

— Proiectulu pentru modificarea statutelor să primesc în textulu alăturat la protocolu sub /. și se decide a se înainta la adunarea generală din acestu an spre definitivă satorire.

Pentru reviziunea stilară a proiectulu se esmite comisiunea menționată, amplificându-se cu d. n. I. St. Șuluțiu și Dr. C. Diaconovich.

Biroulu primesc însărcinarea, a îngrij de tipărirea și înaintarea proiectulu de statute.

Ear pentru casul când guvernul ar dificulta unele modificări, se decide să se facă propunere adunării generale, ca se fiă autorisat comitetul centralu a pertracta în sinul se observările guvernului și a-le complana.

Nr. 116. În necs cu punctulu precedentu, la propunerea dlui Parteni Cosma,

— Se decide a se înainta adunării generale următorulu proiectu de concludu:

Mandatul funcționarilor Asociațiunii, a căroră instituire, după statutele nouă, cade în competența comitetului central, încetă în ziua înactivării aceloră statute.

Nr. 117. Verificarea acestui proces verbal

— Se incredințază dloră: I. Papiu, P. Cosma și I. Crețu.
Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretariu II.

S'a verificat. — Sibiu 19 Augustu 1895.

I. Papiu m. p.

P. Cosma m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 376—1895.

Proces verbal

din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporulă română, ținută în Sibiu la 17 Augustu 1895.)*

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v.-președ. Asociațiunii.

Membrii prezenți: I. Papiu, I. St. Șuluțiu, Partenie Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 118/256. Se presentă petițiunile întrate la concursulă scrisu cu datulă 13 Iuliu 1895, Nr. 256, pentru ocuparea unu postu de învățatoriu (învățătoře) ordinaru și unulu de învățătoře pentru lucrulă de mână la șola civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu, cu începutulă anulă scolaru 1895/6, și anume:

a) pentru postulă prim dela: Ludovica Balanescu, Ioanu B. Boiu, Dr. V. Saftu și Eugenia Iovescu;

b) pentru postulă ală doilea dela: Adela Băcilla, Susana Nicoră și Eugenia Dimitriu.

— În postulă prim se alege cu unanimitate de învățătoře ordinară-provisoriă d-șora Eugenia Iovescu din Bozovică absolventă a preparandiei de stată pentru șolele civile și superioře din Budapesta, având a fi instituită definitiv după unu anu de probă.

În postulă ală doilea se alege cu unanimitate de învățătoře suplentă-provisoriă, pentru provederea lucrulă de mână femeescu, desemnă și caligrafă d-șora Adela Bacilla din Mărulă (Caransebeș), absolventă a preparandiei de stată și de cursulă superioru de industrie din Szabadka.

*) Întrată după încheierea Nr. 8. a. c.

Nr. 119/303. Comisiunea constatătoare din dnii I. St. Şuluţiu şi P. Cosma, emisă în 13 Iuliu a. c. Nr. 256, pentru esaminarea raţiociniului scólei Asociaţiunei şi a bugetului aceleia pe anulul 1895/6. raportéză cu datulú 14 Augustú a. c., că acelea saú aflatú în regulă şi propune: sê se dee absolutoriú direcţiunei scolare pentru gestiunea anulul 1894/5, ear bugetulú pro 1895/6 sê se incuviinteze, rectificându-se anualú astfelú :

a) la percepţiuni fl. 17468 ;

b) la erogaţiuni fl. 17328.

— Se primesce.

Nr. 120/275, 293 şi 294. S'aú înscrisú membrii noi ai Asociaţiunei dnii: Ioanú Costinú, preotú şi redactorú în Sibiiú ; Ioanú Petraşcu, căpitanú în pensiune în Sibiiú, şi d-şóra Elena Petraşcu, directóra internatului Asociaţiunei, şi aú solvitú fiă-care tacsă de câte 5 fl. pro 1895.

— Se ia actú şi se declară membri ordinari ai Asociaţiunei dnii I. Costin, I. Petraşcu şi d-şóra Elena Petraşcu din Sibiiú, şi sê provêdú cu documentú de legitimare până la adunarea generală din anulú curentú.

Nr. 121/301. Comitetulú Reuniunei femeilorú române din Sibiiú comunică cu datulú 12 Augustú a. c., că a luatú spre scire scripta acestui comitetú din 13 Iuliu a. c. Nr. 256, prin care s'a abđisú localulú scólei elementare de fetiţe a Reuniunei femeilorú, oferindu-i-se alt localú în edificiulú propriú alú Asociaţiunei cu chiriă anuală de 200 fl. Notifică totodată, că deóre-ce localulú celú nou numai cu finea lui Septembrie c. n. li se póte pune la dispoziţiă, până atunci vorú usa de localulú celú vechiú, ceea ce se rógă a se lua spre scire.

— Spre scire, încredinţandu-se direcţiunei scolare luarea dispoziţiilorú necesare, întru satisfacerea cererii.

Nr. 122. Verificarea acestui procesú verbal,

— Se încredinţéză dlorú: I. St. Şuluţiu, L. Simonescu şi N. Toganú.

— Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionú Puşcariú m. p.,
vice-peşedinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariú II.

S'a verificatú. — Sibiiú, 5 Septembrie 1895.

I. St. Şuluţiu m. p.

L. Simonescu m. p.

N. Togan m. p.

Nr. 377—1895.

Proces verbal

din ședința estra-ordinară a comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 20 Augustu, 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v. președ. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. Hannia, I. V. Rusu, I. Papiu, P. Cosma, Z. Boiu, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 123. Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președintele Asociațiunei, comunică trista scire despre reposarea membrului comitetului Asociațiunei Ioan Popu de Galați, avocat în Sibiiu, întemplată în 19 Augustu 1895, și invită comitetulu a lua dispoziții pentru esprimarea condolenței sale.

— Comitetulu esprimă la protocolu condolența sa și decide a participa în corpore la înmormântare.

Nr. 124. Verificarea acestui procesu verbalu,

— Se încredințază dniloru: Z. Boiu, I. Papiu și I. Crețu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p., Dr. Vasile Bologa m. p.,
vice-președinte. secretaru II.

S'a verificat. — Sibiiu, 5 Septembrie 1895.

Z. Bolu m. p.

I. Papiu m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 397—1895.

Procesu verbalu

din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 22 Augustu 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v.-preș. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. V. Russu, I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 125/241. Direcțiunea despărțemântului din Blajă, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din ședința sa dela 23 Augustu 1894.

— Spre scire.

Nr. 126/242. Direcțiunea aceluiași despărțemântu, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. Nr. 35, protocolulu adunării generale a despărțemântului, ținută în Blajă la 12 Augustu 1894, pe lângă motivarea întemeiată a întârzierii.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

a) s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul precedent;

b) s'a aflat în ordine rațiociniul despărțământului și s'a dat absolutoriu comitetului și cassariului pentru ultimul an de gestiune;

c) s'a luat concludu, se se invite adunarea generală a Asociațiunii pro 1895. în Blaj;

d) s'a reconstituit despărțământul pe un nou period de 3 ani, alegându-se directoru: dl. Ioan Germanu; membrii în comitetu dnu: I. F. Negruțiu, Dr. Augustinu Bunea, Dr. V. Smigelsky, Vasile Olteanu, I. Br. Hodoșiu și Aurelu C. Domșa; membrii suplenți dnu: Aronu Deacu și Vasile Turcu;

e) s'a luat concludu se se țina procsima adunare generală a despărțământului în comuna Cergăulu micu.

— Spre scire cu aprobare.

Nr. 127/248. Direcțiunea despărțământului din Mediaș, așterne cu datulu 8 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din 1/13 Iuniu a. c.

Din cuprinsul protocolului se constată, că s'a luat spre scire hărtia acestui comitetu Nr. 26/1895, și s'au luat dispoziții pentru-ca se se așternă la cassă centrală fondulu despărțământului de 103 fl.; mai departe s'au făcutu dispoziții pentru ținerea adunării generale a despărțământului în Mediaș la 10/22 Septembrie c.

— Spre scire.

Nr. 128/257. Tinerulu Eugen Pisu, studentu în classa VII gimnasială în Sibiu, legitimează sporiulu seu cu datulu 30 Iuniu a. c., pro anul scol. 1894/5.

— Spre scire, lăsându-i-se stipendiulu în folosință și pro 1895/6.

Nr. 129/258. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martinu, așterne cu datulu 17 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din ședința sa dela 3 Iuliu a. c.

— Spre scire.

Nr. 130/261. Direcțiunea despărțământului din Blăși, înaintează cu datulu 19 Iuliu a. c. Nr. 3, protocolulu adunării generale a despărțământului, ținută în Cergăulu micu la 14 Iuliu a. c., cerënd totodată se se provadă cu diplome membrii Asociațiunii din acelu despărțământu înscriși în anul trecut și se se i-se trimită mai multe esemplare din Regulamentu, pentru întrebuintare la înființarea agențurilor comunale.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire cu mulțămintă raportulu comitetului despre activitatea sa din anul expirat;

2. s'a luatū spre scire raportulū cassariulū referitorū la bilanțul despărțēmētulū pe anulū espirat, despre care s'a constatatū cā s'a încheiatū la 14 Iuliu a. c. cu unū sald activ de 538 fl. și s'a votatū absolutoriū cassariulū;

3 s'a cetitū disertațiunea dnului profesorū I. F. Negruțiū „Despre organisarea, lucrarea și conducerea unei moșii comasate“, cu deosebitā considerare la împregiurările locale ale numitei comune;

4. s'au luatū următorele dispoziții pentru viitorū :

a) în raportulū despre activitatea comitetulū, sē se facā pe viitorū și statistica membrilorū, ca sē se vadā dacā a crescutū sēū a scăđutū numērulū lorū, și în adunările generale sē se cetescā apelulū nominalū;

b) convocarea adunārei generale a despărțēmētulū sē nu se facā numai prin diaristicā, ci și prin publicațiuni speciale trimise preoților și fruntașilor din despărțēmētū celū puținū cu 15 zile mai înainte;

c) pentru promovarea scopulū Asociațiunei sē se satorescā premii, după împrejurări, pentru vite, produse agricole etc., și sē se împartā între țeranii din comunele, în care se ține adunarea generalā;

5. s'au înscrisū următorii membri noi ai Asociațiunei:

a) membru pe viețā: dlū Ioanū Istade proprietariū în Cenade, cu 100 fl.;

b) membri ordinari dñii: Petru Sântionū, librarū în Blajū; Ioanū Pinca, proprietariū în Cergăulū mare; Iosifū Popescu, adj. notarū în Cenade; Vasile Smigelschi, preotū în Valea-Sasulū și Dănilā Gaborū, inginerū în Ciucud, cu câte 5 fl. solviți la cassa despărțēmētulū;

6. s'au primitū cu mulțemitā mai multe cărți scolare, dăruite de dlū Alecsiu Viciū, profesorū, spre a se împărți băeților de țeranī, și în specialū unū esemlarū din „Economia ruralā“. dăruitū dlui Simeonū Moldovanū, proprietariū în Cergăulū micū;

7. s'au încredințatū comitetulū studiarea propunerii dlui Dr. Isidorū Marcu, ca sē se înființeze în centrulū despărțēmētulū o bibliotecā centralā, din care sē se împrumute cărți spre cetire prin comunele despărțēmētulū;

8. s'au cumpēratū și distribuitū țēranilorū dela adunarea generalā, mai multe esemplare din broșura „Higiena copilulū“...

9. s'au esprimatū vii mulțemiri dlui I. M. Moldovanū, președintele Asociațiunei, pentru bunāvoința și ospitalitatea, cu care a primitū în comuna sa despărțēmētulū Asociațiunei;

10. s'au luat dispoziții, ca să se țină procsima adunare generală în comuna Mihalt.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume:

a) Dl. *I. Istade*, se declară membru pe viață al Asociațiunii;
 b) d. *P. Sânteonă, I. Pinca, I. Popescu, V. Smigelschi și D. Gaboră*, se declară membri ordinari ai Asociațiunii și se provăd cu documentul de legitimare până la procsima adunare generală a Asociațiunii; cu privire la suma de 538 fl. ce se administrează la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea, a înainta bugetul în sensul §. §. 17, 18 și 20 din Regulament; referitor la înmanuarea diplomelor pentru membri noi și la trimiterea regulamentului, se constată, că s'a satisfăcut din partea biroului.

Nr. 132/263. Tinărul *Ioan Crișan*, învățacel meseriaș în Iara inferioară, ajutorat dela Asociațiune, arată cu datul 20 Iuliu a. c., că a fost silit să părăsască pe măiestrul său din Iara inferioară și legitimează cu contractul din 6 Iuliu a. c., că s'a angajat pentru învățarea meseriei la alt măiestru în Turda.

— Spre scire.

Nr. 132/264. Direcțiunea despărțământului din Alba-Iulia, înaintea cu datul 22 Iuliu a. c. protocolul adunării generale a despărțământului, ținută în Ighiș la 4 Novembre 1894.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a revădit și aprobat rațiociniul despărțământului pro 1893, cu

a) intrate: 118 fl. 20 cr.;

b) eșite: 91 fl. 20 cr.;

c) rest: 27 fl.;

2. s'au încasat următoarele taxe:

a) dela doi membri vechi: 10 fl.;

b) dela membri noi, și anume dela d. *Basilă Andrea*, preot în Ighiș; *George Istrate*, proprietariu în Ighiș; *Veronica Sava*, proprietară în Ighiș, câte 5 fl. pro 1894, = 15 fl.;

c) dela 67 membri ajutători: 78 fl.; în Sumă totală: 104 fl., taxe de membri ordinari, s'a decis să se transpună la cassa centrală, ear restul de 78 fl., taxe de membri ajutători să se rețină pentru trebuințele despărțământului;

3 s'a luat concludul: comitetul despărțământului se escrie concursul cu 2 premii à 25 fl., unul pentru un învățacel, care va arăta, că a cultivat grădina de școală pentru pomărit cu rezultate bune, mai ales în altoirea pomilor; al doilea pentru

acelui preotă seĂ invetătorĂ din despărțemintĂ, care a inființatĂ în 1894 unĂ corĂ de plugari, ce cĂntă regulatĂ Dumineca și sĂrbĂtorĂ liturgia în mai multe voci;

4. s'a ascultatĂ cu mulțamitĂ prelegerea dlui avocatĂ G. FilipĂ „Despre procedura cea nouĂ în afaceri judecătorești“; deasemenea disertaținea „Influența scĂlei asupra desvoltĂrei poporului“ de dlĂ N. IvanĂ protopopĂ;

5. ca delegați ai despărțemintului pentru adunarea generalĂ a Asociaținei din 1895, s'aĂ numitĂ dnii: NicolaĂ IvanĂ și N. Florescu;

6. s'a încredințatĂ comitetului, se ficseze loculĂ și timpulĂ procșimeĂ adunĂri generale a despărțemintului.

-- ProtocolulĂ servesce spre scire cu aprobare; membri noi, anume dnii: *B. Andrea*, *G. Istrate* și *Veronica Sava*, sĂ declarĂ membri ordinari ai Asociaținei și se provedĂ cu documentul de legitimare; pentru viitorĂ se recercĂ direcținea, sĂ înainteze bugetulĂ despărțemintului în sensulĂ §. §. 17, 18 și 20, din RegulamentĂ.

Nr. 133/269. Direcținea despărțemintului din Cohalm, înainteĂ cu datulĂ 4 IuliĂ a. c. Nr. 6. protocolulĂ adunĂrii generale ținute în Cohalm la 14 IuliĂ a. c. dimpreunĂ cu 35 fl., tacse de membri pro 1895.

Din cuprinsulĂ protocolului se constatĂ urmĂtoarele:

1. s'aĂ încassatĂ dela 7 membri vechi ordinari pro 1895, Ă 5 fl. = 35 fl., dela membri ajutĂtori 9 fl. 50 cr. în totalĂ: 44 fl. 50 cr., din care sumĂ 35 fl. s'aĂ transpusĂ la cassa centralĂ, ear restulĂ s'a ținutĂ pentru trebuințele despărțemintului;

2. s'a luatĂ spre scire raportulĂ comitetului despre activitatea sa pe anulĂ ultimĂ de gestiune;

3. s'a alesĂ actuar alĂ despărțemintului dlĂ PompiliĂ PredovicĂ, preotĂ în Mercheașa;

4. s'aĂ luatĂ dispoziții pentru inființarea agenturilorĂ comunale, normate în §. 22. din RegulamentĂ;

5. s'a luatĂ spre scire raportulĂ cassariului, dupĂ care se constatĂ, cĂ restulĂ casseĂ la finea anului 1894 a fostĂ: 46 fl. 97 cr., care sumĂ dimpreunĂ cu intratele de 44 fl. 50 cr. dela adunarea presentĂ face 91 fl. 47 cr.; din aceștia, transpunĂdu-se numai 35 fl. la cassa centralĂ, resultĂ, cĂ s'aĂ reținutĂ la cassa despărțemintului: 56 fl. 47 cr.

6. delegați la adunarea generalĂ a Asociaținei din anulĂ curentĂ, s'aĂ numitĂ dnii: N. D. Mircea și Clemente Raicu;

7. s'a decisă s'ă se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Fântâna, în Dumineca primă după SS. Apostoli Petru și Pavel.

— Protocolul servește spre scire; suma de 35 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită; cu privire la suma de 65 fl. 47 c. reținută la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea a înainta bugetul în sensul Ț. 17, 18 și 20 din Regulament.

Nr. 134/277. Direcțiunea despărțământului din Brașov, așterne cu datul 3 Augustul a. c. Nr. 8, protocoalele ședințelor comitetului din 17 Martiu, 14 Iunie și 3 Iulie a. c.

Din cuprinsul protocoalelor se constată următoarele:

1. s'a făcut dispoziții, pentru-ca să se țină adunarea generală a despărțământului în comuna Feldiara, la 23 Septembrie a. c. v., având a se ține la acea ocaziune o disertațiune „Despre însemnătatea meseriilor, în special pentru poporul nostru” de dl. A. Vlaicu, profesor și o predică „Despre iubirea deapropelui” de dl. V. Voina, protopresbiter, eventual și o prelegere din cadrul economiei de câmp;

2. s'a luat dispoziții pentru înființarea unei biblioteci populare în comuna Feldiara, votându-se 10 fl. din cassa despărțământului în acel scop;

3. s'a dispus cele de lipsă pentru-ca să se înființeze, prin toate comunele despărțământului, agenturi comunale și biblioteci populare;

4. s'a numit delegați la adunarea generală a Asociațiunii din acest an d. Virgil Onițiu și Dr. I. Blaga.

— Spre scire.

Nr. 135/285. Direcțiunea aceluiaș despărțământ, transpune cu datul 22 Iulie a. c. suma de 40 fl. taxe de membri vechi ordinari ai Asociațiunii pro 1895, și unul nou înscris, anume dl. Ioan B. Boiu, profesor în Brașov.

— Suma de 40 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită; dl. Ioan B. Boiu, se declară membru ordinar al Asociațiunii și se prevede cu document de legitimare.

Nr. 136/286. Direcțiunea despărțământului din Hațeg, înainteză cu datul 8 Augustul a. c. Nr. 8, protocolul adunării generale ținute în Petroșeni la 28 Iulie a. c., dimpreună cu 109 fl., taxe de membri, ș. a.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul din urmă;

2. s'au încassat următoarele taxe:

a) dela un membru vechiu pro 1894 și 1895, 10 fl.;

b) dela membri noi înscriși, anume dela dl. *Vasile Ianza*, pretor în Hațeg, taxa pro 1895 și pentru diplomă: 6 fl.; dela dl. *Isidor Saturnu*, preot în Merisor, taxa de membru pe viață: 101 fl. (trimiși cu datul: 15 August a. c. la casa centrală);

c) dela membri ajutători: 15 fl.;

3. s'a aprobat rațiociniul despărțământului pe anul ultim de gestiune;

4. s'a citit disertațiunea: „Cultura e libertate, averea e putere“, de dl. I. Muntean;

5. s'a decis să se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Merisor, în ziua SS-ți Apostoli Petru și Pavel;

6. ca delegați la adunarea generală a Asociațiunii din 1895, s'au numit dnii: I. Muntean și P. Oltean;

7. s'a decis să se rețină pentru trebuințele despărțământului: 23 fl. 70 cr., ear restul casei să se transpună la casa centrală.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare, suma de 109 fl., taxe de membri ordinari pro 1895 și altele, dimpreună cu suma de 101 fl. taxe de membru pe viață, trimisă ulterior la casa centrală, s'au priimit; membri noi înscriși, anume: dnul *Vasile Ianza*, se declară membru ordinar, ear dl. *Isidor Saturnu* membru pe viață al Asociațiunii și se provod cu documentul de legitimare.

Nr. 137/288. Dl. Ioan Demian, elev în anul III, la conservatorful regesc de musică din Lipsca, cu datul 10 August a. c. legitimază sporiul în studii pro 1894/5, ca stipendist al Asociațiunii și cere să i se acorde stipendiul și pro 1895/6.

Legitimarea servește spre scire, cererii însă de a i se acorda stipendiul și pro 1895/6, nu se poate satisface, deoarece stipendiul nu mai există.

Nr. 138/292. Direcțiunea despărțământului din M.-Ludoș, așterne cu datul 9 August a. c. Nr. 12, protocolul adunării generale ținute în M. Ludoș la 4 August a. c., dimpreună cu 20 fl. taxe de membri pro 1895.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat concludul să se amâne adunarea generală convocată pe 4 August a. c. fiind puțin cercetată și să se țină în comuna Iclandelu, în lunile de toamnă, pe când după împrejurările ținutului promite rezultate cu mult mai îmbucurătoare;

2. s'a esmisă delegați la adunarea generală din 1895, dñii: Alecsandru Precup și Emilă C. Șandrescu.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; suma de 20 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită.

Nr. 139/299. Dlă Alecsandru Papiu, cassariulă despărțământului Abrud, transpune priu asemnare postală, cu datulă 13 Augustă a. c., 420 fl. 30 cr. taxe dela membri Asociațiunei și promise a trimite ulterioră lista contribuenților.

— Spre scire.

Nr. 140/305. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martin, așterne cu datulă 15 Augustă a. c. protocolulă adunării generale tinute în Dicio-Sân-Martin la 11 Augustă a. c. dimpreună cu protocolulă comitetului din ședința dela 15 Augustă 1895 și 27 fl., taxe de membri.

Din cuprinsulă protocolului adunării generale se constată următoarele:

1. s'a luată spre scire raportulă despre activitatea comitetului în ultimulă ană de gestiune și raportulă despre starea cassei;

2. s'a înscrisă membri noi ordinari ai Asociațiunei, dñii: Stefană Laday, pretoră în Dicio-Sân-Martină și Beniamină Papiu, preotă în M. Șaroș, solvind tacsă de câte 5 fl. pro 1895 și câte 1 fl. pentru diplome, suma: 12 fl.;

s'a încassată dela trei membri vechi tacsă pro 1895 = 15 fl. ear dela membri ajutătorii: 9 fl.;

Suma totală a încassariloră: 36 fl., din care 27 fl. s'a transpusă la cassa centrală, ear 9 fl. s'a reținută pentru trebuințele despărțământului;

3. s'a numită delegați la adunarea generală din 1895, dñii: N. Todorană, protopopă, V. Muntenescu, preotă, Ioană Anca, preotă și N. Costea, învățătorii;

4. s'a încredințată comitetului ficsarea locului și timpului pentru procsima adunare generală a despărțământului;

5. s'a autorisată comitetulă se escrie *concurșă* cu două premii à 10 fl. pentru acei învățătorii din despărțământă, cari voră dovedi procsă mai mare în pomărită și lucrulă manuală, și ună premiū de 5 fl. pentru acea femeia română — țarană, care va avă în 1896 cea mai bine cultivată grădină de legumi.

— Protocolulă adunării generale și ală comitetului servescă spre scire cu aprobare; suma de 27 fl., taxe de membri, s'a primită; membri noi înscriși, anume dñii: *Stefană Laday* și *Beniamină Papiu*, se declară membri noi ai Asociațiunei și se provăd

cu documentul de legitimare; reținerea sumei de 9 fl. pentru trebuințele despărțământului, se încuviințează.

Nr. 141/312. Direcțiunea despărțământului din Reghinulul săsesc, așterne cu datul 4 Augustul a. c. protocolul adunării generale ținute în Reghinul la 1 Augustul a. c. dimpreună cu 121 fl. tacse de membri.

Din cuprinsulul protocolul se constată următoarele:

1. s'a luatul spre scire raportulul comitetulul și alul cassarulul pe anulul ultim de gestiune;

2. s'a înscrisul membru noul alul Asociațiunul dlul *Petru Ciobotariul*, preotul în Reghinulul magiar și a solvitul tacsul de 5 fl. pre 1895 și 1 fl. pentrul diplomă;

dela 10 membri vechi s'aul încassatul tacsul pro 1895 și restante în sumul: 110 fl.;

dela membri ajutatul s'aul încassatul: 3 fl.; în totalul: 119 fl., transpusi la cassa centralul afarul de 3 fl. reținutul pentrul despărțământul;

3. s'a autorisatul comitetulul, a escrie concursul pentrul două premii a 25 fl., destinate încă din 1893 pentrul acei învățatul din despărțământul, carul se vorul dîstinge în cultura pomăritulul;

4. s'aul alesul delegatul la adunareul generalul din a. c. dnul: *Petru Uilăcanul* și *Galacteonul Șagăul*.

— Protocolulul servesce spre scire cu aprobare; membrulul noul înscrisul, anume dlul *Petru Ciobotariul*, se declarul membru ordinariul alul Asociațiunel și se prevede cu documentul de legitimare; sumul de 121 fl., tacse de membri pro 1895 și restante, s'a priimitul.

Nr. 142/314. Societateul studențilorul romăni din Anvers, transpune cu datul 11 Augustul a. c., prin președinteul seul dnulul *Aurelul Chicombanul*. 11 fl. 95 cr. (fr. 25), dreptul donațiune pentrul Asociațiune.

— Spre scire cu mulțemitul.

Nr. 143/320. Direcțiuneul despărțământulul din Devul, așterne cu datul 16 Augustul a. c. Nr. 16, protocolul adunării generale ținute în Devul la 3 Augustul 1895, dimpreună cu 60 fl. tacse de membri.

Din cuprinsulul protocolulul se constată următoarele:

1. s'aul espusul motivele, pentrul care din 1891--1895. nu s'aul pututul ținel adunările generale ale despărțământulul;

2. s'a constatatul în legăturul cu raportulul cassariulul, că despărțământulul are fond de 174 fl. 55 cr., depusul la însoțireul „Hunedora“, cu menire de a se împărtiul premii învățaceilorul meseriași, și cere adunareul generalul a se lăsa acestul fond și mai de parte în administrareul despărțământulul spre scopulul amintitul;

3. delegați la adunarea generală din 1895, s'au numiți dnu Franciscu Hossu-Longin și Alecsandru Moldovanu senioru;

4. s'au încassat următoarele taxe:

a) dela 4 membri vechi pro 1895 și restante: 35 fl.;

b) dela membri noi înscriși, și anume dela dnu: *Alecsandru Moldovanu junioru*, practicant de comptabilitate în Deva; *Petru Șinca*, preot în Batiz; *Nicolau Șinca*, preot în Biscaria; *Dionisiu Ardeleanu*, tehnicu abs. în Deva și Însoțirea „*Hunedóra*“, solvind câte 5 fl. pro 1895; suma totală a încasărilor: 60 fl. transpuși la cassa centrală;

5. s'a constituit despărțământul pe unu nou periodu de 3 ani, alegându-se directoru: Dlu Francisc Hossu-Longin, avocat în Deva; membri în comitetu dnu Avram P. Păcurariu, protopop în Ilia; A. Moldovanu sen. v.-directoru de bancă în Deva; Ioanu Pap, protopop în Hunedóra; Dr. A. L. Hossu, avocat în Deva; și Dionisie Ardeleanu, tehnic abs. în Deva.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; cu privire la fondul de 174 fl. 55 cr., ce se administrează la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea a da deslușiri relative la proveniența lui; membri noi înscriși, anume dnu: *A. Moldovanu junioru*, *Petru Șinca*, *Nicolau Șinca*, *Dionisie Ardeleanu* și Însoțirea „*Hunedóra*“ se declară membri ordinari ai Asociațiunei și se provădu cu documentu de legitimare; suma de 60 fl., taxe de membri pro 1895 și restante, s'a primitu.

Nr. 144/321. Direcțiunea despărțământului din Făgăraș înainteză cu datul 17 Augustu 1895, protocolul adunării generale ținute în Viștea inferioară la 11 Augustu 1895, dimpreună cu protocolul comitetului din ședința dela 17 Augustu a. c. și 132 fl., taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului adunării generale se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul ultim de gestiune;

2. pe basa raportului cassariului s'a constatat, că perceptele la cassa despărțământului, pe anul ultim de gestiune, au fostu: 220 fl. 34 cr., erogatele: 81 fl. 30 cr., deci restul cassei în 10 Augustu 1895 a fostu: 149 fl. 04 cr. depuși la institutul de creditu „*Furnica*“ în Făgăraș; din această sumă 70 fl. taxe de membri ordinari, s'a decisu se se trimite la cassa centrală, car 79 fl. 04 cr., taxe dela membri ajutatori, se se rețină pentru trebuințele despărțământului;

3. s'a încăssatū la presenta adunare generală:

a) dela membri vechi: 35 fl.;

b) dela membri ajutători: 38 fl. 18 cr.;

4. din suma reținută la despărțământū s'a decisū sē se împartă ajutóre à 5—10 fl. învățaceilorū meseriași născuți pe teritoriulū despărțământului;

5. s'a încredințatū comitetului noua organizare a agenturilorū comunale;

6. s'a decisū sē se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Porumbaculū de josū.

Din cuprinsulū protocolului comitetului se constată următoarele:

1. s'a înscrisū ulteriorū de membri noi ai Asociațiunei dñi: *Nicolaū Borzea*, preotū în Viștea inferiōră; *Gerasim Grama*, căpitanū c. r. în pensiuene în Riușorū; *Mateiū Folea*, notariū în Vad și Institutulū de creditū „*Olteana*“, solvind câte 5 fl. pro 1895;

2. s'a constatatū, că până în 17 Augustū a. c. a încursū la cassa despărțământului: 250 fl. 82 cr., din acēstă sumă 132 fl., tacse de membri ordinari, s'a transpusū la cassa centrală, ear restulū de 118 fl. 82 cr., tacse dela membri ajutători, s'a reținatū pentru despărțământū.

— Protocolulū servesce spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume dñi: *N. Borzea*, *Gherasim Grama*, *Mateiū Folea* și Institutulū „*Olteana*“, se declară membri ordinari ai Asociațiunei și se provēd cu documentū de legitimare; suma de 132 fl., tacse de membri ordinari, s'a priimitū, ear cu privire la suma de 118 fl., 82 cr., ce s'a reținutū la despărțământū, se recercă direcțiunea sē presente bugetū în sensulū §§. 17, 18 și 20 din regulamentū.

Nr. 145/327. Dlū Z. Boiu prim-secretariulū Asociațiunei, presentă cu datulū 18 Augustū a. c. rugarea d-șorei *Maria Ciobanū*, pentru postulū de învățatōre la scōla de fete a Asociațiunei, sosită la adresa sa în Gura-Riului, unde se află pentru recreațiā, și anume în 15 Augustū c. n. când dēnsulū absentă de acasă, din care motivū s'a întârziatū dela concursū.

— Spre scire și restituire.

Nr. 146/328. Totū prim-secretariulū Asociațiunei, raportēzā cu datulū 17 Augustū a. c. n., că în urma însărcinārei primite de a îngrijī pentru tipārirea scrierilorū premiate de Asociațiune în 1892, de astā-datā a revēdutū și pregātitū pentru presă „*Povestile populare*“ de I. Popū-Reteganulū, și propune sē se tipārescā în 3000 de esemplare.

— Se primesce.

Nr. 147/331. Dlŭ Dr. Vasile Bologa, profesorŭ și directorŭ la scŭla civilă de fete a Asociațiunei, în firulŭ raportului seŭ prezentatŭ verbalŭ în ședința acestui comitetŭ dela 16 Iuniŭ a. c., relativŭ la transgresiunile de disciplină internă ale fostei învătătoare la scŭla Asociațiunei d-șora Elisa Nasta, și relativ la purtarea violentă a fidanțatului dênsei, dnului Alecsandru Bohotelŭ, care l'a atacatŭ pe stradă pentru afacerile sale de directorŭ, — arată, că în fața atacului punibilŭ, cât pentru momentŭ, și-a luatŭ satisfacția cuvenită unui bărbatŭ, precum dovedesce atestatulŭ aclesŭ în originalŭ; cât pentru cealaltă parte a procedurii, arată, că — conform îndrumării acestui comitetŭ — a acusatŭ pe respectivulŭ în 25 Iuniŭ a. c. sub Nr. 3426, la judecătoria cercuală din Sibiuŭ, ceea ce dovedesce rubrulŭ produsŭ în orginalŭ.

— Servesce spre scire.

Nr. 148/333. Dlŭ Z. Boiu, prim-secretariulŭ Asociațiunei presentă cu datulŭ 22 Augustŭ, a. c. resignarea sa dela postulŭ de prim-secretariŭ și redactorŭ alŭ organului Asociațiunei, cu finea anului curentŭ, pe lângă cererea sê se înainteze adunării generale a Asociațiunei din anulŭ curentŭ, pentru binevoitoare orientare.

— Spre scire, încredințându-se biroului a se transpune adunării generale.

Nr. 149/. Bibliotecariulŭ Asociațiunei, dlŭ N. Toganŭ, raporteză despre opurile întrate la biblioteca Asociațiunei din 1 Ianuariŭ până în 22 Augustŭ 1895 și anume:

1. Sitzungsberichte der Kaiserl. Akad. der Wissenschaften Phil. — hist. Classe 130 Band. Wien. 1894;
2. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. naturw. cl. 102 Band Abth. I. VIII n. IX. Heft.
3. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. natur. cl. 102. Band. Abth. I. X. Heft.
4. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, naturw. natw. cl. 102. Band. Abth. II. VIII. Heft.
5. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X.
6. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. II. B. VIII Heft.
7. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X Heft.
8. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. III. VIII — X Heft. Wien 1893.
9. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. I. I — III. Heft.
10. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a I — II Heft.

11. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a III — V Heft.
12. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II. B. I — III. Heft.
13. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. III I — IV. Heft. Wien 1894.
14. Denkschriften der kaiser. Akadem. der Wissenschaften, math. naturw. cl. 60 Band. Wien. 1893.
15. Archiv für österr. Geschichte Band. 80. Hälfte 3. Wien 1894.
16. Archiv. für österr. Geschichte Band. 80 Hälfte 2. Wien 1894.
17. Math. és trmt. Ért. XII köt. Magy. tud. Akad. Bpest 1894.
18. Akad. Értesítő. Magy. tud. Akad. Budapest 1895.
19. Magy. tud. Akad. Értekezések a tört. tud. körből XVI. köt. 3 sz. Budapest 1894.
20. Bolletino delle Public. Ital. Bibliot. naz. centr. di Firenze, 1895 Nr. 217; 15. Gen.
21. T. Ciontea: Compendiū de Geografie univers. Arad 1895.
22. Boletín del Publ. Ital.; Bibl. naz. d. Firenze, 1895 Nr. 218.
23. M. T. A. Akad. Értes. Budapest 1894.
24. M. T. A. Math. és trmt. Értesítő. XII. 11—12 füz. Budapest 1894.
25. N. Manegutiū. Unū respunsū cu încungiur. M.-Oșorheiū 1894.
26. „România Jună“. Raportū anualū. Viena 1894.
27. Asociațiunea transilvană „Transilvania“, numărū festivū (1868—1895). Sibiiū, 1895.
28. Raport. societății literare din Bucovina. Cernăuți 1895.
29. A. Popū, Desbinarea în biserica românilorū.
30. Poesii românesce trad. d. Alph. Tuor. Cuera, 1891, Partea I — III.
31. Thomas Massner, trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1889.
32. II. Doctorū perforza, comed. trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1894
33. Bolet. del Instit. Geogr. Arg. Tom. XV. fasc. 5—8, 1894, Buenos Aires.
34. Archiv des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde XXV. B. 2 H. Hermannstadt, 1895.
35. Verhandl. Prot. der sächs. Univers. vom 7 September 1895. Hermannstadt, 1895.
36. Ethn. Mittheil. aus Ungarn. Budapest, 1895. (IV. B. 1895 Jan. 1 H.)
37. Cuvântare către loc. din Foventea de D. R. Cordescu. Brașovū 1895.
38. Documente la Istoria românilorū. Supl. I, V, VI și supl. II, V, II. Academia Română. Bucuresci, 1895.
39. M. T. A. Akad. Értesítő 65 füz. Budapest 1895.
40. M. T. A. Math. Értesítő XIII. Rot. 2 füz.
41. Laz. Șăinean. Bas. Rom. Bucuresci, 1895.
42. Kalinderși Sturdza. Episcopulū Melchisedec. Bucuresci 1894.
43. Cuvântū de primire de Naumși Maiorescu. Bucuresci 1894.
44. Olanescu și Negruzzi: Vasile Alecsandri. Bucuresci 1894.

45. Dr. Babeș și Crețulescu. Transmiterea proprietății. București 1895.

46. Xenopol și Sturdza. Mich. Kogălnicean. București 1895.

47. Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XIV. 1891—1892 și 1892—1893; Tom. XV 1892—1893, partea adm. și memor.; Tom. XVI. 1893—4.

48. G. Bogdan. Bucovina. Sibii, 1895.

49. I. Costin. Băncile rur. Sibii, 1895.

50. Directorul seminar. teolog.-ped. gr. ort. rom. din Sibii. Programul XI. Sibii, 1895.

51. Dr. M. Iarnic și A. Bârsan. Doine și strigături din Ardél. Brașov, 1895.

52. Verhandl. und Mittheil. des Siebenbürg.-Vereines für Nw. XIV. Jahrg.

53. I. Costin. Manual de stupărit.

54. Dala de Aleph. Tuor, prof. în Svițera.

a) Liter. veglia publ. de H. Caviezel, Coira, 1894, 2 broș.

b) Collec. da prov. rhaet. rom. oe I. A. Bühler. Coira 1888.

1 broș.

c) Ios. Heyderich n. fid. germ. de Th. Körner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

d) Combat. del Cor. de I. A. Bühler. Coira, 1891,

e) L'Indian grisch. nov. de I. A. Bühler. Coira, 1890.

f) Gianin e Marinella, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1886.

g) Las treis Nusch, nov. pe I. A. Bühler. Coira 1893.

h) Gian Caldar, dramă de P. Plattner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1887.

i) Probitad porta felicitad, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

k) Guglielm Tell, dramă în 5 acte de Schiller, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1865.

— Spre scire, exprimându-se mulțumită donatorilor.

Nr. 150/370. Totu bibliotecariulu propune se se procure pentru biblioteca Asociațiunei: „*Bibliographia Hungariae*“ (1712—1860), 4 vol. de Petrik Géza.

— Se primesce.

Nr. 151. Verificarea acestui procesu verbalu,

— Se incredințeză dloru: I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariu II.

S'a verificatu. — Sibii, 12 Septembre, 1895.

I. V. Russu m. p.

P. Cosma m. p.

Dr C. Diaconovich m. p.